

1 Числови съвкупности

1.1 Естествени числа

1.1.1 def

$$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, 4, \dots\}$$

1.1.2 Заб.

$$\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, 4, \dots\} \quad \text{Пеано}$$

1.1.3 Операции: $+$, \times

1.2 Цели числа

1.2.1 def

$$\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} = \{\dots - 2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots\}$$

1.2.2 Операции: $+$, $-$, \times

1.3 Рационални числа

1.3.1 def

$$\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q} = \{\forall \frac{p}{q} \mid p, q \in \mathbb{Z}, q \neq 0\}$$

$\iff \forall$ крайна или безкрайна, но периодична десетична дроб

1.3.2 Операции: $+$, $-$, \times , $\div q \neq 0$

1.3.3 Примери:

$$5 = \frac{5}{1} \in \mathbb{Q}$$

$$-7 = \frac{7}{-1} \in \mathbb{Q}$$

$$\pm \frac{22}{7} \in \mathbb{Q}$$

$$3.14 = \frac{314}{100} \in \mathbb{Q}$$

$$5.21414 = 5.2_{(14)} \in \mathbb{Q} \text{ (безкрайна периодична дроб)}$$

$$A = 5.21414$$

$$\begin{array}{r} 100 \times A = 521.414 \\ - \quad A = 5.21414 \\ \hline 99 \times A = 516.2 \\ A = \frac{516.2}{99} = \frac{5162}{990} \end{array}$$

(Умножаваме по $10^x - 1$, където x е дължината на периода и получаваме дроб от вида $\frac{p}{q}$)

1.3.4 Примери за числа $\notin \mathbb{Q}$:

$\sqrt{2} \notin \mathbb{Q}$ (доказва се чрез алгоритъма на Евклид)

$\pi = 3.141292\dots \notin \mathbb{Q}$

$e \sim 2.71 \notin \mathbb{Q}$ (неперово число)

$e^x \notin \mathbb{Q}$ (експоненциална функция)

$\log_e x = \ln x \notin \mathbb{Q}$ (натурален логаритъм)

1.4 Ирационални числа

1.4.1 def

$\mathbb{I} = \{\forall \frac{p}{q} \mid p, q \in \mathbb{Z}, q \neq 0\} \iff \forall$ безкрайна непериодична десетична дроб

1.4.2 Операции: $+, -, \times, \div q \neq 0$

1.4.3 Примери:

$\pi, e, \sqrt{x} x \in \mathbb{R}, \sqrt[n]{x} n \in \mathbb{N} x \in \mathbb{R}, \dots \notin \mathbb{Q} \in \mathbb{I}$

1.5 Реални числа

1.5.1 def

$\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q} \subset \mathbb{R} = \mathbb{Q} \cup \mathbb{I} \iff \forall$ крайна или безкрайна десетична дроб

1.5.2 Операции: $+, -, \times, \div q \neq 0, \lim$ (граничен преход)

1.5.3 Заб. \mathbb{R} е пълно пространство:

$\mathbb{Q} \cap \mathbb{I} = \emptyset$

1.5.4 Сравняване на две рационални числа:

$A = \pm a_1 a_2 a_3 \dots b_1 b_2 b_3 \dots$

$C = \pm c_1 c_2 c_3 \dots d_1 d_2 d_3 \dots$

$A > C$ когато:

1. $A > C$, $A > 0$ и $C \leq 0$ или
2. $A > C$, $a_1 a_2 a_3 \dots > c_1 c_2 c_3 \dots$ или
3. $A > C$, $b_1 > d_1$ или $b_2 > d_2$ или \dots докато $b_n > d_n$ или $\exists b_n \nexists d_n n \in \mathbb{N}$

1.6 Комплексни числа

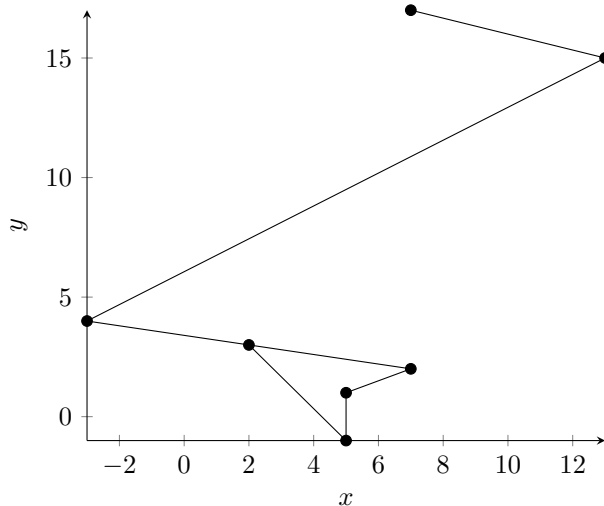
1.6.1 def

$$\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q} \subset \mathbb{R} \subset \mathbb{C} = \{(a, b) \mid a, b \in \mathbb{R}\} \iff \{\forall z = x + i \times y \mid x, y \in \mathbb{R}, i^2 = -1 \iff i = \sqrt{-1}\}$$

1.6.2 Комплексна равнина

$z = x + i \times y$ Съкратен запис: $z = x + yi$

1. $z \in \mathbb{C}$
2. x се нарича реална част
3. y се нарича имагинерна част

Комплексните числа разширяват концепцията за едноизмерна числова линия до двуизмерна комплексна равнина, като двете координатни оси се използват като числови линии съответно за реалната и имагинерната част. Комплексното число $z = x + yi$ може да се идентифицира с точката (x, y) , а реалното число $r = u + 0i$ с точката $(u, 0)$.

1.6.3 Операции: $\bar{z}, +, -, \times, \div q \neq 0$

$$\begin{aligned}
 z &= x + yi \\
 \bar{z} &= x - yi \\
 z_1 &= x_1 + y_1i \\
 z_2 &= x_2 + y_2i \\
 z_1 + z_2 &= (x_1 + x_2) + (y_1 + y_2)i \\
 z + \bar{z} &= (x + yi) + (x - yi) = 2x + (y - y)i = 2x \\
 z_1 - z_2 &= (x_1 - x_2) + (y_1 - y_2)i \\
 z - \bar{z} &= (x - x) + (y - (-y))i = 2yi \\
 z_1 \times z_2 &= (x_1 + y_1i) \times (x_2 + y_2i) = x_1x_2 + (x_1y_2 + x_2y_1)i + y_1y_2i^2 \\
 &= (x_1x_2 - y_1y_2) + (x_1y_2 + x_2y_1)i \\
 z \times z &= (x + yi)^2 = x^2 + 2xyi + y^2i^2 = x^2 - y^2 + 2xyi \\
 z \times \bar{z} &= (x + yi) \times (x - yi) = x^2 + y^2 \geq 0 \in \mathbb{R} \\
 \frac{z_1}{z_2} &= \frac{z_1}{z_2} \frac{\bar{z}_2}{\bar{z}_2} = \frac{z_1 \bar{z}_2}{z_2 \bar{z}_2} = \frac{(x_1x_2 - y_1y_2) + (x_1y_2 + x_2y_1)i}{x_2^2 + y_2^2} \\
 \frac{z}{\bar{z}} &= \frac{z}{\bar{z}} \frac{z}{z} = \frac{x^2 - y^2 + 2xyi}{x^2 + y^2}
 \end{aligned}$$

1.6.4 Примери за операции:

$$\begin{aligned}
 z_1 &= 2 + 3i \\
 z_2 &= 5 - i \\
 z_1 + z_2 &= 7 + 2i \\
 z_1 - z_2 &= -3 + 4i \\
 \bar{z}_2 &= 5 + i \\
 z_1 z_2 &= (2 + 3i)(5 - i) = 10 - 2i + 15i - 3i^2 = 13 + 15i \\
 \frac{z_1}{z_2} &= \frac{2 + 3i}{5 - i} = \frac{2 + 3i}{5 - i} \frac{5 + i}{5 + i} = \frac{10 + 2i + 15i + 3i^2}{5^2 + (-1)^2} = \frac{7 + 17i}{26}
 \end{aligned}$$

1.6.5 Необходимост от комплексните числа

$$ax^2 + bx + c = 0$$

$$D = b^2 - 4ac$$

$$x_1 + x_2 = \frac{-b}{a}$$

$$x_1 x_2 = \frac{c}{a}$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{D}}{2a}$$

$$x_1, x_2 = \begin{cases} x_1 \neq x_2 & D > 0 \\ x_1 = x_2 & D = 0 \\ \nexists x_1 \text{ и } x_2 \in \mathbb{R} & D < 0 \end{cases}$$

но при $D < 0 \quad \exists x_1 \neq x_2, x_1 \text{ и } x_2 \in \mathbb{C}$

Целта на комплексните числа е да дадат решения на всички уравнения с комплексни коефициенти!

Или ако за коефициентите на квадратния тричлен $ax^2 + bx + c$ е в сила:

$$a \in \mathbb{R} \implies a = a + 0i \in \mathbb{C}$$

$$b \in \mathbb{R} \implies b = b + 0i \in \mathbb{C}$$

$$c \in \mathbb{R} \implies c = c + 0i \in \mathbb{C}$$

$$x_1 \in \mathbb{R} \implies x_1 = x_1 + 0i \in \mathbb{C}$$

$$x_2 \in \mathbb{R} \implies x_2 = x_2 + 0i \in \mathbb{C}$$

$$x_1 \neq x_2$$

Следва, че и за произволни числа: $a, b, c \in \mathbb{C}$ от вида:

$$a = a_1 + a_2 i, a_1 \text{ и } a_2 \in \mathbb{R}$$

$$b = b_1 + b_2 i, b_1 \text{ и } b_2 \in \mathbb{R}$$

$$c = c_1 + c_2 i, c_1 \text{ и } c_2 \in \mathbb{R}$$

$$\implies \exists x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{D}}{2a} \in \mathbb{C}$$

И когато за числата:

a, b, c в горното си представяне е известно, че: $a_2, b_2 \text{ и } c_2 \neq 0$

$\implies a_2, b_2 \text{ и } c_2 \in \mathbb{C} \cap \mathbb{R} = \{(p, q) \mid p, q \in \mathbb{R}, q \neq 0\}$

$\implies \exists x_1, x_2 \notin \mathbb{R} \in \mathbb{C}$

1.6.6 Примери:

$$x^2 + 2x + 5 = 0$$

$$D = 4 - 20 = -16$$

$$\sqrt{D} = \sqrt{-16} = \sqrt{-1}\sqrt{16} = 4\sqrt{-1} = 4i$$

$$x_{1,2} = \frac{-2 \pm \sqrt{4i}}{2} = -1 \pm 2i$$

$$x_1 = -1 + 2i$$

$$x_2 = -1 - 2i$$

$$x_2 = \overline{x_1}$$

$$x_1 + x_2 = -2 = \frac{-b}{a} = \frac{-2}{1}$$

$$x_1 x_2 = 5 = \frac{c}{a} = \frac{5}{1}$$

$\implies x_1, x_2$ са корени на уравнението $x^2 + 2x + 5 = 0$

2 Основна теорема на алгебрата

3 Квантори

\forall За всяко For all

\exists Съществува Exists

\nexists Не съществува Not exists

$$\forall x_1, x_2 \exists \varepsilon_1, \varepsilon_2 > 0 = \forall x_2, x_1 \exists \varepsilon_2, \varepsilon_1 > 0$$

$$\forall x \exists \varepsilon > 0 \neq \exists \varepsilon > 0 \forall x$$